

Podstatně jináci jsou poměry v obcích venkovských čili vesnických.

Čím přírodě přiměřeně, čím sjednoceně obce tyto budou složeny, o co pečovatí zvláštní instrukcí podkrajským úřadům se nařizuje, tím více jednoduchými a snadnějšími (přehlednějšími) stanou se zprávy obecné.

Když kromě toho obce ve svém dobře porozuměném prospěchu úřad představených obce odevzdají mužům, kteří vynikají jasným a pravým rozsudkem o životě vezdejším, pořádností ve vlastním hospodářství, poctivostí a svědomitým vykonáváním povinností, pevností povahy a vážností k zákonu; pak bude možná, zprávy přirozeného a přeneseného okresu činnosti od představeného obce pomocí a vzájemným působením přidružených jemu rad obecních i bez pomoci úředníka snadně a přiměřeně zastávají.

Když tyto zprávy, jak je zákon o obcích představenému obce odevzdává k vykonávání, o sobě blíže uvážíme, přesvědčíme se, že velkou část těchto zpráv již dle předešlých ústav konati museli starostové (rychtáři, vojtové) a přísežní, a že, pokud toho tak nebylo, rozmnožené zprávy a činnosti mohou býti jen neobyčejné, na žádný způsob ale nesnadné.

Zpravování obecního jmění obyčejně nepatrného, nemůže býti nesnadným mužovi, na pořádek zvyklému a řádným řízením svého vlastního hospodářství ve zpravování jmění ne nezkušenému.

Představený obce řídí se při tom dle postánek předběžného od výboru obecního potvrzeného rozpočtu důchodův i výdatkův, které bez přivolení výboru obecního nesmí překročiti.

Jen v příhodách největší náhlosti, kdež předběžné žádání o povolení toto není možné bez velké škody a bez nebezpečnosti, smí představený obce zapraviti potřebný výdatek, musí však bez prodlení zaopatřiti sobě následné potvrzení výboru.

Představený obce má důkladně zapisovati všecky příjmy a výdatky, i aby se o nich vykázati mohl, má sbíratí všecky k tomu čelící pomůcky, a měsíc po uplynutí roku zprávního, končícího posledním říjnem, tedy prvního prosince, každého roku předkládati výboru obecnímu účty, co do příjmův i výdatkův výkazami náležitě opatřené.